

Урок 26. ПРАКТИЧНА РОБОТА № 2 «ВИЯВЛЕННЯ ПРИКЛАДІВ ПРИСТОСУВАНЬ ДО СПОСОБУ ЖИТТЯ В РІЗНИХ ПТАХІВ»

Дата _____

Клас _____

Цілі уроку:

- **освітня:** на прикладі різних видів розглянути особливості пристосування птахів до їхнього способу життя;
- **розвивальна:** розвивати вміння знаходити взаємозв'язки між об'єктами вивчення та вміння аналітично мислити;
- **виховна:** виховувати розуміння важливості існування для нашої планети всіх живих організмів, які на ній існують.

Обладнання й матеріали: колекції опудал птахів, відеофрагменти, фотографії або слайди презентації із зображеннями представників різних видів птахів.

Базові поняття і терміни уроку: птахи, спосіб життя, пристосування, дзьоб, живлення, крило, політ, ноги.

Тип уроку: засвоєння нових знань.

Хід уроку

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ЕТАП

II. АКТУАЛІЗАЦІЯ ОПОРНИХ ЗНАНЬ І МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ

Питання для бесіди

- ♦ Хто такі птахи?
- ♦ Які групи птахів вам відомі?
- ♦ Які особливості зовнішньої будови мають птахи?
- ♦ Де живуть птахи?
- ♦ Чим живляться птахи?

III. ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНОЇ РОБОТИ

Тема роботи. Виявлення прикладів пристосувань до способу життя в різних птахів

Мета: визначити особливості будови різних видів птахів, які є результатом їхнього пристосування до способу життя.

Обладнання та матеріали: колекції опудал птахів, відеофрагменти, фотографії або слайди презентації із зображеннями представників різних видів птахів, лінійка, підручник, зошит.

Хід роботи

1. Розгляньте колекції або зображення представників різних видів птахів. Установіть особливості їхнього зовнішнього вигляду:
 - 1) Розгляньте частини тіла птахів — голову, шию, тулуб, крила, хвіст. Визначте довжину тіла птахів (за наявності опудал) або візьміть ці дані з підручника або додаткових джерел інформації.
 - 2) Розгляньте голови птахів. Знайдіть і роздивіться очі, дзьоб і восковицю. Визначте особливості будови дзьоба (гачкоподібний, плоский, довгий, короткий, широкий тощо).
На які особливості дзьобів слід звертати увагу? Дзьоб є дуже важливим для птахів. За допомогою дзьоба птахи їдять, будують гнізда, приводять своє пір'я в порядок. Тому будова дзьоба може багато розповісти про птаха. У хижих птахів дзьоби мають вид гачка. Ними зручно хапати і вбивати здобич. Рибоїдні птахи мають довгі тонкі дзьоби схожі на спис. Ними зручно полювати на рибу. А широкий дзьоб ластівки є зручним для ловів комах у польоті.

3) Визначте особливості будови крил птахів (довгі, короткі, вузькі, широкі тощо).

На які особливості крил слід звертати увагу? Крила добре свідчать про характер польоту птахів. Вузькі довгі крила серпокрильців дозволяють розвивати високу швидкість польоту. Короткі крила сорок разом з довгим хвостом забезпечують чудову маневреність. А крила сов дозволяють їм літати майже нечутно.

4) Розгляньте ноги птахів та встановіть особливості їхньої будови (розташування і кількість пальців, довжина цівки).

На які особливості ніг слід звертати увагу? Ноги птахів можуть багато розповісти про особливості їхнього життя. Два міцні пальця страуса на його довгих ногах дозволяють швидко і довго бігати по африканській савані. Пазурі на ногах пугача легко і надійно вхоплюють здобич. Довгі ноги чаплі і лелеки дають птахам можливість легко ходити грузькою болотяною місцевістю.

2. Порівняйте будову розглянутих птахів. Установіть характерні ознаки будови, які відрізняють кожного з птахів від усіх інших. За підручником або додатковими матеріалами встановіть особливості життя цих птахів (де живуть, чим харчуються тощо).

3. За результатами дослідження заповніть таблицю.

Вид птаха	Характерні особливості будови				Особливості способу життя
	Довжина тіла	Особливості будови дзьоба	Особливості будови крил	Особливості будови ніг	

4. Поясніть, чим зумовлені відмінності зовнішньої будови тіла розглянутих птахів.

5. За результатами практичної роботи сформулюйте висновки, у яких вкажіть, за якими ознаками зовнішньої будови можна визначити особливості способу життя птаха.

IV. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

Вивчити відповідний матеріал із підручника.